

Kúria

Ügyiratszám: 2017.El.XII.A.29/3.

2016. évi SZÖVEGES BESZÁMOLÓ

1. Feladatkör, tevékenység

1.1. A címhez/alcímhez tartozó intézmények száma, neve, törzskönyvi azonosító száma, honlapjának címe

Név: Kúria

PIR törzsszám: 304001

Honlap: <http://www.kuria-birosag.hu>

1.2. Az intézmény és a feladat jogszabályi megalapozása

A Kúria tevékenységét Magyarország Alaptörvénye, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.), továbbá a vonatkozó eljárási törvények rendelkezései alapján végzi.

1.3. A címhez/alcímhez tartozó intézményeknél (egyenként vagy intézménytípusonként) ellátott tevékenységi kör, az év során teljesült feladatok, a szakmai feladatokban bekövetkezett változás, jellemző mutatókkal a szakmai működés értékelése

Az Alaptörvény, a sarkalatos törvények és a vonatkozó jogszabályok értelmében a Kúria elbírálja a törvényben meghatározott ügyekben a törvényszék, továbbá az ítéletábla határozatai ellen előterjesztett jogorvoslatokat, valamint a felülvizsgálati kérelmeket, emellett

- a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz,
- dönt az önkormányzati rendelet Alaptörvényen kívüli más, magasabb szintű jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről,
- dönt a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról,
- elbírálja a népszavazással kapcsolatos jogorvoslatokat,
- polgári és közigazgatási ügyekben a bírósági határozat ellen irányuló, ún. valódi alkotmányjogi panasz sikeressége esetén dönt a követendő eljárásról, azaz a konkrét jogvitában meghatározza az alkotmányellenes helyzet megszüntetésének eljárási eszközét,
- az elvi bírósági határozatokon kívül elvi bírósági döntéseket is közzétesz, valamint
- joggyakorlat-elemzést folytat a jogerősen befejezett ügyekben, ennek keretében feltárja és vizsgálja a bíróságok ítélkezési gyakorlatát (Bszi. 24. § (1) bekezdés).

A Kúriának az Alaptörvényben, valamint a Bszi.-ben foglalt feladat-és hatásköreit érintő jogszabályi változás a 2016-os évben nem történt.

A Kúria önállóan működő és gazdálkodó jogkörű költségvetési szerv. 2016. október 31-ig egyetlen kihelyezett telephellyel rendelkezett, mely a Balatonszemesi Üdülő.

Vállalkozási tevékenységet a Kúria nem végez; részvétele gazdasági társaságokban nincs.

A Kúria 2016. évi szakmai és igazgatási célkitűzéseinek meghatározása során elsősorban a 2012. évben megfogalmazott célkitűzésekből kellett kiindulni, hiszen ezek között számos hosszú távú, több éven átívelő célkitűzés van. Iránytűként szolgált továbbá a Kúria 2013 őszén elfogadott középtávú intézményi stratégiája, amely az általános célként megfogalmazott átlátható, eredményes és hatékony működést a Kúria társadalmi környezetének és szakmai irányító szerepének figyelembevételével bontja részcélokká.

A következőkben a 2016-os évben teljesült feladatokról olvasható rövid összegzés, ezt követi a 2016. év szakmai működésének értékelése.

1.3.1. Az egységes és magas színvonalú ítélkezési gyakorlat biztosítása az új jogegységi eszközökben rejlő lehetőségek kiaknázásával

A 2016. évi célok között szerepelt az ítélkezési gyakorlat aktuális kérdéseinek vizsgálata kúriai joggyakorlat-elemző csoportok keretein belül. A társadalom széles körét érintő, illetve a joggyakorlat egysége szempontjából kiemelkedő fontosságú jogalkalmazási problémák feltárása érdekében 2015. december 4-én tanácskozást tartottunk, amelyen a Kúria vezetői mellett több állami szerv (ÁSZ, GVH, MNB) képviselője, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke és többi jogi kar képviselője is részt vettek, és javaslatot tettek a 2016-os évben vizsgálandó kérdésekre. A javaslatokra figyelemmel, a Kúria kollégiumvezetőinek véleménye alapján 2016. évre az alábbi tíz vizsgálati tárgykörben állítottam fel joggyakorlat-elemző csoportokat:

1. Az ítéleti bizonyosság elméleti és gyakorlati kérdései
2. A vezető tisztségviselők hitelezőkkel szembeni felelőssége
3. A felszámoló jogállása a Cstv. 51.§-ában meghatározott kifogás alapján indult eljárásban
4. A társasházi jogvitákkal kapcsolatos ítélkezési gyakorlat
5. Az előzetes letartóztatás elrendelésével és fenntartásával kapcsolatos ítélkezési gyakorlat
6. Nemzetközi vonatkozású büntetőügyek
7. A közbeszerzésekkel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat
8. Az Alaptörvény követelményeinek érvényesülése a bírósági ítélkezésben
9. Az egyenlő bánásmód követelményének munkaügyi ítélkezési gyakorlata
10. A joggal való visszaélés ítélkezési gyakorlata

A jogszabály rendelkezése értelmében az elemző csoportok vezetői és tagjai a Kúria bírái. Az előző évekhez hasonlóan az elemző csoportok munkáját – élve a jogszabály által adott lehetőséggel – idén is külső szakértők segítették, akik között egyaránt megtalálhatók az alsóbb fokú bíróságok bírái, más jogász szakmák képviselői, valamint egyetemi oktatók és tudományos kutatók. A 2016. évi elemző munkát is jelentős mértékben megkönnyítették az előző években szerzett tapasztalatok. A cél ebben az évben is az volt, hogy a felmerülő elméleti kérdések minél hamarabb sok szempontú műhelyvitákban kapjanak egyértelmű megoldást. Mindez segítheti az ügyek gyors és színvonalas elintézését.

A joggyakorlat-elemzés eredményeiről a csoport vezetője összefoglaló véleményt készít. Az összefoglaló véleményt a Kúria vizsgálati tárgykör szerint illetékes vitatja meg és dönt annak elfogadásáról. Az elfogadott összefoglaló vélemények a Kúria internetes honlapján, a <http://www.kuria-birosag.hu/hu/joggyakorlat-elemzo-csoportok-osszefoglalo> oldalon érhetők el.

A 2016-os évben a Kúria jogegységi tanácsai a következő jogegységi határozatokat hozták:

- Az 1/2016. BJE számú jogegységi határozatot, amely a legfőbb ügyész indítványát elbírálva döntött abban a kérdésben, hogy a vagyonkezelési kötelezettség különféleképpen történő megszegésével a megbízás alapján kezelt vagyonban különböző vagyoni hátrányokat okozó cselekményeket természetes egységként vagy folytatólagosan elkövetett bűncselekményként kell-e értékelni.
- A 2/2016. BJE számú jogegységi határozatot, amely a tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett szexuális erőszak büntetétéhez kapcsolódó minősítési kérdésről döntött.
- Az 1/2016. KMPJE számú jogegységi határozatot, amely a Fővárosi Ítéltábla elnökének indítványára döntött arról, hogy a Bszi. 86. § (3) bekezdés b) pontja alapján az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) meghatalmazás nélkül képviselheti-e az önálló jogi személy bíróságokat a bírósági eljárásokban, illetve képviselési joga kizárólagos-e. A jogegységi tanács álláspontja szerint a Bszi. fenti rendelkezése olyan, a Pp. 67. § (1) bekezdés j) pont szerinti külön jogszabály, amely az OBH-t arra jogosítja fel, hogy a perben meghatalmazottként eljárhasson. Kizárólagos képviselési jogosultságról pedig nem lehet szó, hiszen a Pp. meghatalmazotti képviselésre vonatkozó szabályaiból (Pp. 67-73. §-ok) is egyértelműen következik, hogy a meghatalmazott csak meghatalmazás alapján jogosult perbeli képviselésre.
- Az 1/2016. PJE számú jogegységi határozatot, amely a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződések tárgyának és törlesztő részleteinek meghatározásával kapcsolatos elvi kérdésekről rendelkezett, így többek között arról, hogy a törlesztő részletek összege kiszámíthatónak tekintendő, ha a szerződés rögzíti legalább azokat az adatokat és azt a számítási módot, amelyek alapján a törlesztő részletek összege az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában az egyes törlesztő részletek esedékességekor pontosan meghatározható.
- A 2/2016. PJE számú jogegységi határozatot, amely – a 3/2012. Polgári jogegységi határozatot hatályon kívül helyezése és az EBH 2015.P.10. számon közzétett határozat elvi bírósági határozatként való fenntartásának megszüntetése mellett – kimondta, hogy a végrendeleti tanú aláírása megfelel az aláírással szemben támasztott követelményeknek, ha a tanú a rá jellemző, általa kialakított egyedi írásformát és írásképet tükröző módon írja alá az okiratot. Ha a tanú személye az okiratból nem állapítható meg, a bíróság erre vonatkozóan bizonyítást folytathat le.

A 2016-ban megalkotott kollégiumi vélemények közül különös figyelmet érdemelnek a következők:

- A biztonságos harmadik ország megítélésének egyes kérdéseiről szóló 2/2012.(XII.10.) KMK vélemény alkalmazásának jövőbeni mellőzéséről döntő 1/2016. (III.21.) KMK vélemény.
- A helyi földbizottság állásfoglalásával szemben előterjesztett kifogást elbíráló képviselő-testületi határozat külön közigazgatási perben való – érdemi – felülvizsgálhatóságát kimondó 2/2016. (III.21.) KMK vélemény. A Közigazgatási-Munkaügyi Kollégium hangsúlyozta, hogy az érdemi felülvizsgálat feltétele az, hogy mind a földbizottság, mind a képviselő-testület határozata tartalmazza a döntés indokait.
- A Kormánytisztviselői Döntőbizottság határozata felülvizsgálatának egyes kérdéseiről szóló 3/2016. (III.21.) KMK vélemény, amely szerint amennyiben a Kormánytisztviselői

Döntőbizottság törvénybe ütközően vont le következtetést a hatáskörének hiányára, a hatályon kívül helyezés mellett nincs helye a Kormánytisztviselői Döntőbizottság új eljárásra és új határozat hozatalára utasításának. Ez esetben a közszolgálati panasz érdemi vizsgálat nélküli elutasítását támadó keresetet – a közszolgálati panaszban foglaltak figyelembevételével – a bíróság a perben érdemben elbírálja.

- Az adólevonási jogra történő jogszerűtlen hivatkozással kapcsolatban az Áfa tv. 120.§-át értelmező 5/2016. (IX.26.) KMK vélemény, amelyben a Kollégium kimondta, hogy a bizonyítási teher az adóhatóságra hárul, neki kell bizonyítani az objektív körülmények fennállását, hogy az adózó az adólevonási jogra csalárd módon vagy visszaélészerűen hivatkozott. Ha az adóhatóság bizonyítékokkal alátámasztottan állapítja meg a számlák tartalmi hiteltelenségét, akkor az adózónak kell az ettől eltérő tényállás megállapíthatóságára alkalmas bizonyítást felajánlania.
- A munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeinek egyes kérdéseiről szóló 6/2016. (XI.28.) KMK vélemény, amely útmutatást ad többek között a jogerős ítélettel elbírált kárigényt meghaladó, utóbb esedékessé vált kártérítési igény előterjesztésének lehetőségével, az elmaradt jövedelem összegének számításával, a munkáltató kárenyhítési kötelezettségére vonatkozó bizonyítási teherrel kapcsolatban.
- A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény, amelyben a Kúria Polgári Kollégiuma többek között a jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén a kizáró okok, illetve az érték-határ korlát alóli kivételek vizsgálatával, a jogszabálysértésre hivatkozás tartalmi követelményeivel kapcsolatban adott útmutatást.

Kiemelendő, hogy a fenti kollégiumi vélemények közül

- a Kormánytisztviselői Döntőbizottság határozata felülvizsgálatának egyes kérdéseiről szóló
- az Áfa tv. rendelkezését értelmező,
- a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeinek egyes kérdéseivel kapcsolatban megalkotott,
- a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló

kollégiumi vélemények az adott tárgykörhöz kapcsolódóan elvégzett joggyakorlat-elemzés eredményeinek figyelembevételével születtek meg.

1.3.2. A Kúria jogegységi aktusainak felülvizsgálata

A jogbiztonság szempontjából elengedhetetlen, hogy a Kúria a jogszabályi változásokra, továbbá az Alkotmánybíróság Alaptörvény-értelmező tevékenységére figyelemmel időről-időre felülvizsgálja jogegységi aktusait.

A 2016-os évben a következő jogegységi aktusok felülvizsgálatára került sor:

- A 2/2016. PJE számú jogegységi határozat a végrendeleti tanú aláírásával szemben támasztott követelmények értelmezése mellett hatályon kívül helyezte a korábbi, 3/2012. Polgári jogegységi határozatot, és rendelkezett az EBH 2015.P.10. számon közzétett határozat elvi bírósági határozatként való fenntartásának megszüntetéséről.
- Az 1/2016. (III.21.) KMK véleményben – a menekültügyi ítélkezési gyakorlat folyamatos elemzése alapján – a Közigazgatási-Munkaügyi Kollégium megállapította, hogy a biztonságos harmadik ország megítélésének egyes kérdéseiről szóló, a korábbi szabályozáson és ténybeli helyzeten nyugvó 2/2012.(XII.10.) KMK vélemény

alkalmazása a hatályos menekültügyi és migrációs jogszabályok alapján nem lehetséges, ezért annak jövőbeni mellőzéséről döntött.

- Az egyes munkajogi tárgyú állásfoglalások felülvizsgálata és módosítása tárgyában meghozott 4/2016.(III.21.) KMK véleményben a Kollégium megállapította, hogy az MK 1. számú állásfoglalást, az MK 4. számú állásfoglalást, az MK 5. számú állásfoglalást, az MK 8. számú állásfoglalást, az MK 9. számú állásfoglalást, az MK 10. számú állásfoglalást, az MK 57. számú állásfoglalást, az MK 80. számú állásfoglalást, az MK 82. számú állásfoglalást, az MK 83. számú állásfoglalást, az MK 91. számú állásfoglalást, az MK 96. számú állásfoglalást, az MK 97. számú állásfoglalást, az MK 100. számú állásfoglalást, az MK 130. számú állásfoglalást, valamint az MK 154. számú állásfoglalást a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény alkalmazásával elbírált perekben nem tartja fenn. Az MK 13. számú, az MK 18. számú, az MK 62. számú, az MK 63. számú, az MK 64. számú, az MK 78. számú, az MK 79. számú, valamint az MK 132. számú állásfoglalásokat pedig módosította.

1.3.3. Az új Polgári Törvénykönyv alkalmazása során felmerülő jogértelmezési kérdések feltárása

A 2014-es évben felállított testület 2016. évi működése elmélyült szakmai beszélgetéseket hozott, amelyek vélemények megfogalmazását is lehetővé tették. Miután a testület nem a bírósági szervezetrendszer része, véleményei semmilyen kötőerővel nem bírnak. A testület életre hívójaként azonban meggyőződésem, hogy a testület ülésein megfogalmazódó gondolatok segítséget nyújthatnak a jogkereső közönségnek e történelmi jelentőségű, új magánjogi kódex alkalmazásának kezdeti lépéseiben.

A Tanácsadó Testület 2016. évben az új Polgári Törvénykönyv Hatodik Könyvének több rendelkezéséhez kapcsolódóan is véleményt fogalmazott meg. A vélemények a <http://www.kuria-birosag.hu/hu/ptk> linken érhetők el.

2016. április 1-jén, a Kúria dísztermében tartották meg első találkozójukat az új Ptk. jogegységi csoportok. E csoportok létrehozásának egyik oka az volt, hogy olyan együttműködési forma jöjjön létre, amely nélkülözi a hierarchikus elemeket, kizárólag szakmai érdeklődésen alapul, és amelyen belül felvethetők problémák, amelyekre azonnali reakció várható.

A kezdeményezés másik oka az, hogy újonnan szabályozott jogterületek esetén a Kúria működését kissé lassúnak ítélem. A hagyományos út – azaz amikor egy ügy elindul a járásbírósági vagy a törvényszéki szinten és a fellebbezési fórumok után eljut a Kúriára – egy teljesen új kódex esetében, mint amilyen az új Ptk., nem járható. Sőt, joggal érheti az igazságszolgáltatást az a vád, hogy nem figyel fel elég gyorsan a kulcsproblémákra. A jogegységi csoportok feladata éppen ezért nem az azonnali válaszok megtalálása, hanem az új Ptk.-val kapcsolatos gyakorlat folyamatos figyelésén keresztül a kulcsproblémák jelzése.

A hatékony kommunikáció elősegítése érdekében online felület kialakítását rendeltem el, továbbra is elengedhetetlennek tartom azonban, hogy a jogegységi csoportok tagjai időről-időre személyesen is találkozzanak.

1.3.4. A civil szervezetek nyilvántartásával kapcsolatos jogalkalmazási problémák feltárása

A tavalyi évben folytatódott a civil szervezetek nyilvántartásával kapcsolatos bírói gyakorlat egységesítése érdekében az OBH elnökével egyetértésben 2015-ben életre hívott konzultációs testület

munkája, amelyben az ítéletábrák, a törvényszékek, a Kúria és a Legfőbb Ügyészség képviselői mellett az Országos Bírósági Hivatal szakértői is részt vesznek. A havonta-kéthavonta üléselő testület állásfoglalásai a bíróságok központi intranetes oldalán jelennek meg. A kezdeményezés eredményeként a nyilvántartási ügyszakban egységesebbé vált a gyakorlat, csökkent a fellebbezések száma.

1.3.5. Devizakölcsön-szerződésekkel kapcsolatban felmerülő jogértelmezési problémák feltárása

Továbbra is kiemelkedő jelentőséggel bír a devizakölcsön-szerződésekkel kapcsolatban a bírói gyakorlatban felmerült problémák minél gyorsabban történő feloldása, különös tekintettel az érvénytelenség megállapítása iránti perek nagy számára és a problémakör társadalmi súlyára. Az elmúlt évben ezért az érvénytelenségi perekkel összefüggésben a bíróságok által megküldött kérdéseket, jelzéseket összegyűjtő és azokat megtárgyaló konzultatív testületet hívtam életre. A havonta üléselő testület tagjai az ítéletábrák és törvényszékek kollégiumvezetői és tanácselnökei, illetőleg a témában gyakorlati jártassággal rendelkező bírái közül kerülnek ki, tagja továbbá a Kúria polgári kollégiumvezetője, kúriai tanácselnökök és egy főtanácsadó is. Az ülésekről készült emlékeztetők a Kúriai Döntések című lapban jelennek meg.

1.3.6. A gyakornoki program folytatása

Az állam-és jogtudományi doktori iskolákkal 2014 áprilisában megkötött együttműködési megállapodás alapján évek óta sikeresen működik a Kúria gyakornoki programja, amely egyszerre szolgálja a Kúria ítélező tevékenységének tudományos megalapozását és a bírói gyakorlatból merítő, színvonalas doktori értekezések születését. A programba felvételt nyert doktoranduszok a kutatási témájukhoz kapcsolódó ügyekben eljáró tanácshoz kapnak beosztást, amelynek munkáját jogirodalmi kutatás végzésével, tudományos szakvélemény adásával segítik, ugyanakkor lehetőségük nyílik tárgyalások látogatására, a bírakkal történő konzultációra, továbbá tudományos kutatás céljából – elnöki engedéllyel – iratbetekintésre is.

A 2016. évi gyakornoki program pályázati felhívását 2016 januárjában tettem közzé, a pályázatok beérkezésének határideje 2016. február 19-e volt. Összesen 15 pályázat érkezett, a pályázókat a Kúria és a doktori iskolák képviselőiből álló bizottság 2016. március 30-án hallgatta meg.

A pályázatok értékelését két szempontból végezte a testület. Az első szempont a szakmai felkészültség volt, vagyis annak kérdése, hogy valóban hasznos lehet-e egy kúriai gyakorlat a kutatási célok eléréséhez, a doktori tanulmányok elmélyítését is szolgálja-e. Ezzel kapcsolatban a testület azt vizsgálta, hogy az adott kutatási témához kapcsolódik-e egyáltalán bírói gyakorlat. A második szempontot az a szándék jelentette, hogy a Kúria bepillantást kíván adni az ifjú tudósgenerációnak a napi gyakorlatba. Végül a testület a második szempont előtérbe helyezésével mind a tizenöt pályázó számára lehetőséget adott arra, hogy doktori tanulmányait kúriai gyakorlattal alapozza meg. A döntés ismertetését követően dr. Suba Ildikó főtítkárhelyettes tájékoztatta a gyakornokokat a kutatási engedéllyel és a munkába lépéssel kapcsolatos tudnivalókról.

A Kúria Büntető Kollégiuma három, a Polgári Kollégium hét, a Közigazgatási-Munkaügyi Kollégium öt gyakornokot fogadott. A gyakornokok egy-egy kúriai ítélező tanácshoz lettek beosztva, munkájukat a Kúria kijelölt tanácselnöke vagy bírása felügyelte és értékelte.

Az együttműködés harmadik évének tapasztalatait a Kúria és a doktori iskolák vezetői, a programban részt vett doktoranduszok, továbbá a munkájukat felügyelő kúriai bírák 2016. december 8-án közös tanácskozás keretében vitatták meg.

A tanácskozáson először a jelen lévő gyakornokok számoltak be tevékenységükről. Bár az aktivitás a kutatási témától és a személyes körülményektől (pl. munkahely) függően változott, a gyakornokok kivétel nélkül rendkívül hasznosnak ítélték a Kúrián töltött időt. Az eljáró tanácsok munkáját a gyakornokok határozattervezetek készítésével, szakirodalmi kutatással segítették. A kutatási témákhoz kapcsolódó ítéletek tanulmányozása kézzelfogható eredményeket hozott: a legtöbb doktorandusz a témájához kapcsolódó cikket jelentetett meg, előadást tartott, de volt olyan gyakornok, aki az itt szerzett tapasztalatokra figyelemmel módosította a kutatás irányát.

Ezt követően a Kúria instruktori feladatokkal megbízott bírái értékelték az egy éves együttműködést. Az instruktor bírák pozitívan értékelték a gyakornokok munkáját, hangsúlyozva, hogy a Kúria is profitált a gyakornokok jelenlétéből. Végül dr. Suba Ildikó főtitkár-helyettes asszony tájékoztatta a megjelenteket, hogy a Kúrián főtanácsadói álláshelyek létesültek és az év végén kerül sor a pályázatok kiírására.

A Kúria és a doktori iskolák vezetői e tanácskozáson vitatták meg a gyakornoki program továbbfejlesztésének lehetséges irányait is. A 2016. március 30-i tanácskozáson elhangzottaknak megfelelően a Kúria kollégiumai összegyűjtötték és a doktori iskolák vezetői részére átadták azokat a témajavaslatokat, amelyek az ítélezési gyakorlatban felmerülő aktuális kérdésekhez köthetők.

A fentieket összegezve elmondható, hogy a Kúria gyakornoki programja a 2016-os évben is eredményesen zárult, hatékonyan szolgálta a fő célkitűzéseket: egy állandóan mozgásban lévő, új szemléletmódokat hozó gyakornoki kar jelenlétét, illetőleg a leendő főtanácsadók megtalálását.

1.3.7. Főtanácsadói rendszer kiépítése

A Kúria és az OBH stratégiájával összhangban 2014-ben indult el az a folyamat, amelynek eredményeként a Kúrián a tartós titkári foglalkoztatás megszüntetésére kerül sor. Tekintettel arra, hogy a Kúrián nincsenek olyan feladatok, amelyeket a titkárok önálló hatáskörben végezhetnének, ennek a foglalkoztatási formának a hosszabb időtartamon keresztüli fenntartása indokolatlan. Ezzel egyidejűleg lehetővé vált egy olyan főtanácsadói rendszer kialakítása, amely hatékonyan képes segíteni a bírók érdemi munkáját.

A Kúrián 2015. év óta folyamatosan kerülnek kialakításra főtanácsadói álláshelyek, az engedélyezett létszám jelenleg 18, betöltött létszáma 14 fő. A Kúria főtanácsadói rendszere a kölcsönös tanulás elvén nyugszik; egymástól tanulni viszont csak bizalmi légkörben lehetséges. A legtöbb esetben a tudomány világából érkező főtanácsadók eltérő szemléletük, bizonyos jogterületeken meglévő elmélyültebb szaktudásuk révén érdemben tudják segíteni a Kúria bíráinak munkáját. Működésük azonban csak akkor lehet eredményes, amennyiben megismerik az ügyek végső fokon történő elbírálásához és az ítélezési gyakorlat egységének biztosításához szükséges felsőbbírói szemléletmódot. A bírói szervezetrendszer csúcán elhelyezkedő Kúria biztosítja a lehetőséget, hogy a főtanácsadók ráláthassanak a bírói joggyakorlat alakulására, megismerkedhessenek a napi jogértelmezési kihívásokkal, belülről lássanak rá az ítélezési tevékenységre. E folyamatos tapasztalatszerzést a főtanácsadók is nélkülözhetetlennek tartják.

1.3.8. A szakmai működés értékelése

A 2016-os év a konzultációk éve volt a Kúrián. A tanácskérés-tanácsadás nem jár a bírói függetlenség sérelmével, mert a döntés felelőssége mindvégig a bírónál marad, ám a tanácsadó által

feltárt szempontok figyelembe vétele megalapozott, az állampolgárok számára megnyugtató ítéletek meghozatalát teszi lehetővé.

A Kúria a rendkívüli jogorvoslati kérelmek elbírálása mellett az ítélkezés egysége felett is őrködni köteles. E kettős felelősségre figyelemmel a Kúria működésében különös hangsúllyal bír a konzultáció intézménye. Csak olyan konzultáció jöhet szóba, amely a tanácsadás tárgyát és jellegét, illetőleg a tanácsadók személyét tekintve összeegyeztethető a független és pártatlan eljárás követelményével. Folyamatban lévő perek résztvevőivel és potenciális peres ügyfelekkel konzultáció nem folytatható, az alsóbb szintű bíróságok bíráinak bevonásával folyó tanácskozások célja pedig kizárólag a napi munka során felmerülő jogértelmezési kérdések megvitatása, egymás álláspontjának megismerése lehet. Éles határt kell vonni a Kúria számára törvényben biztosított jogegységesítő eszközök és a Kúria vezetése által életre hívott konzultatív testületek véleményei között, hiszen utóbbiak semmilyen jogi kötőerővel nem bírnak, azok az ítélkező bíró látókörének szélesítését szolgálják.

A fenti elvek maradéktalan figyelembevételével folytatódott a 2016-os évben a Kúria konzultációs rendszerének kiépítése. Befejezettek tekinthető a főtanácsadói rendszer kiépítése, hiszen szinte minden szakágban a kúriai tanácsok munkáját egy-egy magasan képzett, a tudomány világából érkezett főtanácsadó segíti. A főtanácsadók a felmerülő jogértelmezési kérdésekben összefoglaló anyagokat, az európai uniós jog értelmezésével kapcsolatos elemzéseket készítenek a tanácsok számára, emellett a kollégiumok munkáját is támogatják a jogszabály-tervezetek véleményezésében, a jogegységi határozatok és kollégiumi vélemények előkészítésében.

2016-ban is folytatta munkáját az új Polgári Törvénykönyv alkalmazása során felmerülő jogértelmezési kérdéseket vizsgáló elnöki tanácsadó testület, emellett megkezdték munkájukat a bírák önkéntes részvétele alapján működő új Ptk. jogegységi csoportok. Folytatódott a civil szervezetek nyilvántartásával kapcsolatos bírói gyakorlat egységesítése érdekében életre hívott konzultációs testület munkája, és felállítottam a devizakölcsön-szerződések érvénytelenségének megállapítása iránt indított perekkel összefüggésben a bíróságok által megküldött kérdéseket, jelzéseket összegyűjtő és azokat megtárgyaló konzultatív testületet.

Ahogy az elmúlt év tapasztalatai is igazolták, a jogrendszer folyamatos és jelentős mértékű változásai közepette a Kúria nem elégedhet meg a hagyományos, törvény által biztosított jogegységesítő aktusok bizonyos időközönkénti kibocsátásával. Aktív, kezdeményező szerepet kell vállalnia olyan kötetlen szakmai konzultációs fórumok kialakításában, ahol megismerheti az ország különböző pontjain ítélkező bírákat – végső soron a bíróságokhoz forduló állampolgárokat – foglalkoztató gyakorlati problémákat. Mindez hozzájárul a következetes és színvonalas ítélkezéshez.

1.4. Az intézményen belül a szervezeti és a feladatstruktúra korszerűsítésére tett intézkedések

1.4.1. Az egyedi ügyekben folytatott ítélkező tevékenység időszerűségének javítása

A Kúria vezetése célul tűzte ki, hogy valamennyi, a Kúriára érkező felülvizsgálati ügy egy éven belül befejezésre kerüljön. Ennek érdekében a Kúrián az Ügykezelő Iroda vezetője – a 2014-ben kiadott intézkedési tervnek megfelelően – kimutatást készít a tárgyidőszak végén 9 hónapon túl folyamatban maradt ügyekről (a határnap feltüntetésével), és e kimutatást intézkedés céljából megküldi az illetékes kollégiumvezetőnek, továbbá tájékoztatásul – a Kúria főtítkárán keresztül – eljuttatja hozzám. Ennek alapján lehetőség nyílik az ügyek „előregedése” okainak feltárására és a szükséges – kollégiumvezetői vagy elnöki – intézkedések megtételére.

1.4.2. Belső szabályzatok

2016-ban a Kúria egyes szabályozási területeken teljes egészében megújította, más területeken pedig módosította a már meglévő szabályzatokat.

2016-ban a Kúria gazdálkodással kapcsolatos valamennyi szabályzata – a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel összhangban – megújult.

2. Az előirányzatok alakulása

2.1. Költségvetési feltételek változásának hatása

A pénzügyi lehetőségeket messzemenően figyelembe vevő takarékos gazdálkodás eredménye, hogy a Kúria 2016-ban is valamennyi fizetési kötelezettségének határidőn belül eleget tett.

2016. november 1-jével a Balatonszemesi Üdülők üzemeltetése és működtetése teljes körűen átkerült az OBH hatáskörébe. Az évközi feladat átadás-átvétel a 2017. év során járt előirányzat változással.

A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása

Megnevezés	adatok ezer Ft					
	Eredeti előirányzat 2015.	Eredeti előirányzat 2016.	Módosított előirányzat 2015.	Módosított előirányzat 2016.	Teljesítés 2015.	Teljesítés 2016.
Személyi juttatások	2 027 800	2 088 800	2 109 616	2 217 352	2 055 260	2 180 701
Munkaadókat terhelő adók, járulékok	508 000	524 500	613 489	649 476	571 098	619 734
Egyéb működési célú kiadások			3 552	1 578	3 552	1 578
Dologi kiadások	289 700	289 700	268 992	255 955	267 427	251 186
Felújítás			75 715	124 692	56 041	80 834
Beruházás	4 000	4 000	55 389	64 354	37 111	35 520
Kiadások összesen	2 829 500	2 907 000	3 126 753	3 313 407	2 990 489	3 169 553

A személyi juttatásokra fordított kiadás az előző évi tényadathoz képest 6,1%-os növekedést mutat. A Kúria intézményénél csak nagy tapasztalattal rendelkező bírák felvételére kerülhet sor, így kezdő bírák fizetési fokozatba sorolásának nincs alkalmazott gyakorlata. A növekedés továbbá a 2016. évi központi költségvetésről szóló 2015. évi C. törvény alapján a 2016. év október 1-jétől megvalósuló bírói illetményalap 5%-kal történő emeléséből adódott.

A 2016. évi elemi költségvetésben munkaadókat terhelő adók, járulékok kiadására 524,5 millió Ft került rögzítésre, melyhez képest a tényleges kifizetés 619,7 millió Ft lett. A teljesítés 18,2%-kal haladta meg az eredeti előirányzatot, a 2015. évi teljesítéshez (571,0 millió Ft) képest pedig 8,5%-os növekedést mutat. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó forráshiányát részben a személyi juttatások terhére intézményi hatáskörben átcsoportosított előirányzat-módosítással, részben a keletkezett bevételi többlet irányítószervi hatáskörben végrehajtott előirányzat-módosításával kompenzáltuk. Az adó- és járulékfizetési kötelezettségeknek a Kúria mindig pontosan és határidőben eleget tett.

Dologi kiadásra a 2016. évi költségvetésben előirányzatként 289,7 millió Ft került megállapításra. Az előirányzat-változásokat figyelembe véve dologi kiadásokra éves szinten 256,0 millió Ft állt rendelkezésre, melyből 2016. évben 251,2 millió Ft került felhasználásra, a rendelkezésre álló további 4,8 millió Ft összegű előirányzat felhasználása kötelezettségvállalással terhelt maradvány formájában áthúzódik 2017 évre. A 2015. évi dologi kiadási teljesítéshez képest, 2016. évben a kiadási tételek vonatkozásában átrendeződés, az összkiadások tekintetében pedig csökkenés figyelhető meg.

2016-ban egyéb működési célú kiadások között került elszámolásra a Kúria nemzetközi szervezetekben betöltött tagsága révén 2016. évben fizetendő nemzetközi tagsági díjak összege (1,6 millió Ft).

A felhalmozási kiadások feladatteljesítéssel összefüggő alakulását a 2.1.5. pont tartalmazza részletesen.

2.1.1. Az előirányzatok évközi változásai, a tényleges teljesítéseket befolyásoló tényezők

adatok ezer Ft

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Személyi juttatások	2 088 800	2 217 352	2 180 701
Munkaadókat terhelő járulékok	524 500	649 476	619 734
Dologi és folyó kiadások	289 700	255 955	251 186
Egyéb működési célú kiadások	0	1 578	1 578
Felújítás	0	124 692	80 834
Intézményi beruházás	4 000	64 354	35 520
K i a d á s o k összesen:	2 907 000	3 313 407	3 169 553
Működési költségvetési bevételek	192 000	235 032	235 032
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	0	1 521	1 521
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	0	0	0
Közhatalmi bevétel	0	0	0
Felhalmozási bevételek	0	0	0
Költségvetési támogatás	2 715 000	2 940 590	2 940 590
Pénzforgalom nélküli bevétel	0	136 264	136 264
B e v é t e l e k összesen:	2 907 000	3 313 407	3 313 407

A beszámolási időszakban rendelkezésre álló pénzügyi eszközök biztosították a zavartalan gazdálkodást. A Kúria és jóléti intézménye 2016. évi kiadásaira a költségvetésben 2 907,0 millió Ft került jóváhagyásra, ami 2,7%-kal több az előző évi elemi költségvetési értéknél. A tervezett kiadások fedezetét az előző évekhez hasonlóan túlnyomórészt (93,3%-ban) költségvetési támogatás biztosította. A támogatás eredeti előirányzatához (2 715,0 millió Ft) képest a teljesülés 2 940,6 millió Ft lett, amely az eredeti előirányzatnál 8,3%-kal magasabb, a 2015. évi tényadat összegét (2 786,0 millió Ft) 5,5%-kal haladta meg.

A még hiányzó rész forrása „saját bevétel” volt. 2016. évben a Kúriának a tervezetthez képest 43,0 millió Ft működési bevételi többlete keletkezett. A saját bevétel túlnyomó része az épület üzemeltetéséhez kapcsolódóan továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások ellenértékének, illetve a Legfőbb Ügyészség és a Fővárosi Ítéltábla részére épületüzemeltetési szolgáltatás ellentételezéseként kiszámlázott átalánydíjak teljesítéséből, továbbá a „Kúria Döntések” című kiadvány 2016. január 1-jétől megváltozott elszámolásából adódott.

A 2016-2017. év folyamán a Kúria, mint társkedvezményezett részt vesz „A legfelsőbb bíróságok, mint a bírósági szervezet hatékonyságának biztosítékai az Európai Unióban” című, JUST/2015/JACC/AG/QUAL/8484 számú uniós projekt megvalósításában. A Kúria részére a projekt lebonyolítására 2016. június 14-én 4,8 millió Ft összegű támogatási előleg került biztosításra. Az Európai Uniótól közvetlenül kapott támogatás összegét a felhasználás időpontjában lehet bevételként (működési célú átvett pénzeszközként) elszámolni, így a Kúriának mind 2016. mind 2017. évben ilyen jogcímen várható elszámolása ezen a rovaton. 2016. évben 1,5 millió Ft összeg került elszámolásra ezen a költségvetési soron.

A beszámolási időszakban gazdálkodásra 3 169,6 millió forintot fordítottunk, amely 6,0%-kal több az előző évhez képest. Ezen összegből működési kiadásokra 3 053,2 millió forintot, míg felhalmozási kiadásokra (intézményi beruházásra, felújításra) 116,4 millió forintot használtunk fel.

A beszámolási időszakban a költségvetési kiadások egyenlegében 406,4 millió forint előirányzat növekedés következett be, így az éves gazdálkodás során 3 313,4 millió Ft állt rendelkezésre.

Az év folyamán, a törvényes kereteken belül és az igények figyelembe vételével kormányzati, NGM hatásköri, irányító szervei és intézményi hatáskörben került sor előirányzat módosításokra.

Az előirányzat változások hatásköri megbontása a következő volt:

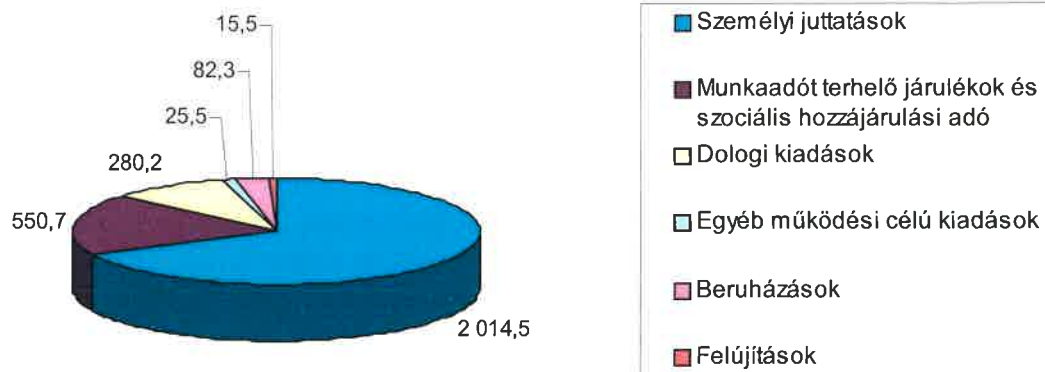
- **Kormány hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 8,8 millió Ft,
- **Irányító szervei hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 231,6 millió Ft,
- **NGM hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 28,2 millió Ft.
- **Intézményi hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 137,8 millió Ft.

Az így rendelkezésre álló pénzügyi keretek, az egyes kiemelt előirányzatokat terhelő kiadási teljesítésekhez megfelelő fedezetet biztosítottak.

A módosítások következtében a működési kiadások előirányzata 221,4 millió Ft-tal, a felhalmozási kiadásokra fordítható rész pedig 185,0 millió Ft-tal növekedett.

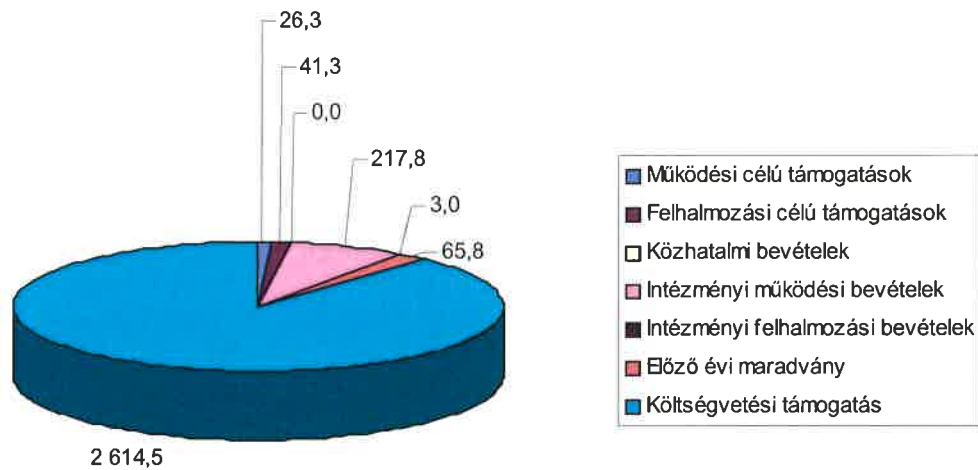
adatok millió Ft-ban

A tárgyévi költségvetési kiadási előirányzat megoszlása

adatok millió Ft-ban

A tárgyévi költségvetési bevételi előirányzat alakulása

2.1.2. A személyi juttatások előirányzatának és teljesítésének alakulása, létszámváltozások

adatok ezer Ft

Megnevezés	Eredeti	Módosított	Teljesítés
Foglalkoztatottak személyi juttatásai	2 051 200	2 160 955	2 124 304
Külső személyi juttatás	37 600	56 397	56 397
Személyi juttatások összesen:	2 088 800	2 217 352	2 180 701
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	524 500	649 476	619 734

Személyi juttatások kiadásaira 2016. évben az elemi költségvetésben 2 088,8 millió forint állt rendelkezésre.

A **foglalkoztatottak személyi juttatás** előirányzata 109,8 millió Ft-tal növekedett az eredeti előirányzathoz képest.

A foglalkoztatottak személyi juttatások előirányzata biztosította az illetmények havonkénti folyósítását, a törvényi előírások alapján a bírák és az igazságügyi alkalmazottak kötelező előresorolásából adódó illetmény-emeléseket. A növekedésben szerepet játszott továbbá a bírói illetményalap 2016. október 1-jétől történő 5%-os emelése.

Az éves szinten rendelkezésre álló foglalkoztatottak személyi juttatásainak módosított előirányzata (2 161,0 millió forint) az illetményeken felül fedezetet nyújtott

- a jubileumi jutalom összegére,
- bérkompenzáció fizetésére,
- egyéb munkavégzéshez kapcsolódó juttatásokra,
- a belföldi, külföldi napidíjak,
- a készenléti, ügyeleti díjak,
- a közlekedési költségtérítések,
- a szociális jellegű juttatások kifizetésére,
- a cafeteria rendszerében adható juttatások kifizetésére,
- céljutalom, teljesítményhez kötött jutalom fizetésére,
- ruházati költségtérítés kifizetésére.

2016. évben normatív jutalmazás nem volt.

2016. évben az átlagos statisztikai létszám a következőképpen alakult:

- választott tisztségviselő 1 fő
- bíró 83 fő
- fogalmazó, titkár 8 fő
- írnok és tisztviselő 137 fő
- fizikai dolgozó 61 fő
- 290 fő**

A **külső személyi juttatások** teljesítése a tervezett 37,6 millió Ft-tal szemben 56,4 millió Ft-ra növekedett.

A **munkaadókat terhelő járulékos és szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség** felhasználása, a személyi juttatások teljesítésével összhangban alakult. A munkaadókat terhelő járulékokra és szociális hozzájárulási adóra az elemi költségvetésben 524,5 millió Ft került jóváhagyásra. Év közben kormányzati, NGM hatáskörében, valamint irányító szervi, illetve intézményi hatáskörben egyenlegében 125,0 millió Ft előirányzat növekedésre került sor. A módosítások következtében éves szinten 649,5 millió Ft állt rendelkezésre a munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó kifizetésére. Az adó- és járulékfizetési kötelezettségeknek a Kúria mindig pontosan és határidőn belül eleget tett.

2.1.3. Dologi kiadások előirányzatainak és teljesülésének alakulása

A dologi kiadások fedezetére 2016. évben az elemi költségvetésben 289,7 millió Ft került jóváhagyásra, amely megegyezik az előző évi eredeti előirányzattal. A gazdálkodási keretet bővítette az előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele, az irányító szerv jóváhagyásával felhasznált 2016. évi bevételi többlet, valamint csökkentette az intézményi beruházásra, felújításra történő átcsoportosítások összege. Az előirányzat-változásokat figyelembe véve dologi kiadásokra éves szinten 256,0 millió Ft állt rendelkezésre, melyből 2016-ben 251,2 millió Ft került felhasználásra a gazdálkodás zavartalanságának biztosítása érdekében, ebből:

- Az épület üzemeltetésével összefüggő szolgáltatások nettó értéke (gáz, áram, víz- és csatorna, karbantartás, parkolási díj és egyéb üzemeltetési költség, stb.) mintegy 78,6 millió Ft.
- A továbbszámlázott szolgáltatások összértéke 26,6 millió Ft volt. Ez államháztartáson belülről a Legfőbb Ügyészség és a Fővárosi Ítéltábla felé került kiszámlázásra, államháztartáson kívülre pedig az étterem üzemeltetésére szerződött cég részére.
- A kommunikációs szolgáltatás értéke 4,2 millió Ft volt.
- Készlet beszerzésre (irodaszer, könyv, folyóirat, kis értékű tárgyi eszköz, stb.) mintegy 43,8 millió Ft-ot fordítottunk.
- Egyéb dologi kiadások 6,2 millió Ft befizetést teljesítettünk.
- A vásárolt termékek és szolgáltatások ÁFA vonzata 37,4 millió Ft, a kiszámlázott termékek és szolgáltatások ÁFA befizetése 42,0 millió Ft volt.
- A kiküldetési költségek 12,4 millió Ft kiadást jelentettek.

A Kúria az elmúlt évek során egyre nagyobb hangsúlyt fektet a gazdaságos, környezetbarát intézményi működésre. A gazdálkodásban a takarékosági szempontok messzemenően érvényesítésre kerültek. Például:

- nyílászárók cseréjének szakaszos megvalósítása hozzájárul a székház kedvezőbb energetikai működéséhez,
- a Magyar Közlönyök elektronikus formában történő elérhetővé tétele,
- selejtezett informatikai eszközök, tonerek értékesítése

2.1.4. Egyéb működési célú kiadások előirányzatainak és teljesülésének alakulása

A 2016. évben ezen a jogcímen a Kúria nemzetközi szervezetekben betöltött tagsága révén az éves fizetendő nemzetközi tagsági díjak összege (1,6 millió Ft) szerepel.

2.1.5. A felhalmozási kiadások előirányzatának és teljesítésének alakulása

A felhalmozási jellegű kiadásokra az eredeti költségvetésben jóváhagyott 4 millió Ft-tal szemben 116,4 millió Ft-ot fordítottunk, amely mintegy 1,2-szerese az előző évi értéknek.

A Kúria a 2016. évi elemi költségvetésben felújítási előirányzattal nem rendelkezett, a módosított felújítási előirányzat a 2015. évről kötelezettségvállalással terhelt maradvány előirányzatosítását, az irányító szerv által a székház belső homlokzat felújítására és a tárgyalótermi nyílászárók cseréjére biztosított 60,0 millió Ft-os összeget, a Jablonszky program keretében elnyert 15,0 millió Ft-os támogatási összeget, valamint az év során intézményi hatáskörben történő előirányzat-átcsoportosítások összegét tartalmazza. Az évközi előirányzat-módosítások következtében felújításra éves szinten 124,7 millió Ft állt rendelkezésre, melyből 2016. évben 80,8 millió Ft került felhasználásra (székház homlokzati rekonstrukcióra, részleges nyílászárócserére, garázs vízvezető rendszerének felújítására, konyhai gáz mágnes szelep beépítésére, stb.), a rendelkezésre álló további 43,9 millió Ft összegű előirányzat felhasználása kötelezettségvállalással terhelt maradvány formájában áthúzódik 2017. évre. A Kúria – a pénzügyi lehetőségek függvényében – 2017. évre is tervezi folytatni az épület igen rossz műszaki állapotban lévő nyílászáróinak cseréjét, továbbá az elavult, a jelenlegi előírásoknak már nem megfelelő tűzjelző rendszerének korszerűsítését.

Intézményi beruházásokra a 2016. évi elemi költségvetésben 4,0 millió Ft került megállapításra. Az előző évi maradvány igénybe vételével, illetve az évközi előirányzat-módosítások következtében intézményi beruházásra éves szinten 64,4 millió Ft állt rendelkezésre, amely informatikai eszköz-, és szoftverbeszerzésekre, mobil hangosítási berendezésekre, hivatali gépjármű beszerzésére, valamint egyéb tárgyi eszközök, berendezési, felszerelési tárgyak beszerzésére nyújtott fedezetet. A 2016. évi tényleges kifizetés 35,6 millió Ft volt, a rendelkezésre álló további 28,8 millió Ft összegű előirányzat felhasználása kötelezettségvállalással terhelt maradvány formájában áthúzódik 2017. évre.

Ennek részletezése a következő:

	<i>millió Ft</i>
◆ Immateriális javak	0,8
◆ Informatikai eszközök	6,1
◆ Egyéb tárgyi eszközök	21,1
◆ Beruházási célú áfa	7,6
Összesen:	35,6

2.2. A bevételek alakulása

2.2.1. A többletbevételek alakulása, a tervezettől való eltérés okai

A tervezett kiadások fedezetét az előző évekhez hasonlóan nagyobb részt a költségvetési támogatás biztosította (93,3%). 2016-ban a Kúriának 43,0 millió Ft működési bevételi többlete keletkezett. A Kúria kiszámlázott intézményi működési bevételeinek túlnyomó része – eltérően más bírósági intézmények hatósági bevételeitől – a Legfőbb Ügyészség és a Fővárosi Ítéltábla közös épületben történő elhelyezéséhez kapcsolódó bevételből származik, mely tovább számlázásból származó bevételi többlet a dologi kiadásoknál előzetesen megfinanszírozott közüzemi-, és épületüzemeltetési költségek fedezetére, továbbá a munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség hiányának pótlására nyújtott fedezetet. Bevételi többlet keletkezett továbbá a „Kúria Döntések” című kiadvány 2016. január 1-jétől megváltozott elszámolásából adódóan.

2016-ban felhalmozási bevétel nem keletkezett.

2.2.2. A bevétel tervezettől való elmaradásának okai

A Kúriának 2016-ban nem volt bevételi lemaradása.

2.2.3. Követelésállomány alakulása, behajthatatlan követelések

A Kúriának 2016. évben sem közhatalmi bevétele, sem kintlévősége nem keletkezett.

2.3. Költségvetési-maradvány

2.3.1. A 2015. évi költségvetési maradvány főbb felhasználási jogcímei

A 2015. évben 136,3 millió Ft kötelezettségvállalással terhelt **költségvetési maradvány** keletkezett.

Intézményi beruházási keret terhére 18,3 millió Ft értékben az alábbi kötelezettségvállalások történtek:

- Informatikai eszközök beszerzése (biztonságtechnikai berendezések, mentési rendszer, nyomtató, stb.) 3,5 millió Ft értékben,
- Egyéb tárgyi eszköz beszerzése (bútor) 14,8 millió Ft értékben

Felújítási keret terhére 19,7 millió Ft értékben az alábbi kötelezettségvállalások történtek:

- Épület felújítás (homlokzat, nyílászárók felújítása, stb.) 19,7 millió Ft értékben.

Dologi kiadások terén az alábbi kötelezettségvállalások történtek, összesen 1,6 millió Ft értékben:

- Igénybe vett szolgáltatások (nagytakarítás) 1,6 millió Ft értékben.

További költségvetési maradványok jogcímei:

- a 2015. december havi hóközi személyi juttatások SZJA és egyéni járulék vonzata, illetve a 2015. december hóra járó kompenzáció finanszírozása 54,3 millió Ft értékben,
- a 2015. december havi hóközi személyi juttatásokhoz kapcsolódóan fizetendő szociális hozzájárulási adó 42,4 millió Ft értékben.

2.3.2. A 2016. évi költségvetési maradvány alakulása, összetétele, keletkezésének okai

A 2016. évben 143,9 millió Ft kötelezettségvállalással terhelt **költségvetési maradvány** keletkezett.

Intézményi beruházási keret terhére 28,8 millió Ft értékben az alábbi kötelezettségvállalások történtek:

- Informatikai eszközök beszerzése (monitor, szünetmentes tápegység, vezeték nélküli internetelérést biztosító eszközök, stb.) 2,8 millió Ft értékben,
- Egyéb tárgyi eszköz beszerzése (gépjármű, klíma, bútor, digitális telefonkészülék, kordonok, stb.) 26,0 millió Ft értékben

Felújítási keret terhére 43,9 millió Ft értékben az alábbi kötelezettségvállalások történtek:

- Épület felújítás (lépcsők részleges felújítása, pincei világítás korszerűsítése, garázs CO elszívásának kiépítése, külső homlokzati nyílászárók részleges felújítása, székház tűzjelző hálózatának kiépítése) 43,9 millió Ft értékben.

Dologi kiadások terén az alábbi kötelezettségvállalások történtek, összesen 4,8 millió Ft értékben:

- Igénybe vett szolgáltatások (Kúria ítélkező munkájának megismertetését célzó kisfilm elkészítése, gépjármű beszerzés után fizetendő regisztrációs adó, éves nagytakarítás,) 4,8 millió Ft értékben.

További költségvetési maradványok jogcímei:

- a 2016. december havi hóközi személyi juttatások SZJA és egyéni járulék vonzata, illetve a 2016. december hóra járó kompenzáció finanszírozása 36,7 millió Ft értékben,
- a 2016. december havi hóközi személyi juttatásokhoz kapcsolódóan fizetendő szociális hozzájárulási adó 29,7 millió Ft értékben.

3. Egyéb

3.1. A gazdálkodás és a vagyonváltozás összefüggései

3.1.1. Vagyonváltozás

A befektetett eszközök értéke 42,7 millió Ft-tal növekedett az előző évihez képest.

Az immateriális javak és a tárgyi eszközök után az értékcsökkenést a tényleges használatnak megfelelően időarányosan számoltuk el. 2016-ban az értékcsökkenés növekedése 51,6 millió Ft volt.

A Balatonszemesi üdülők vagyonkezelésbe történő átadása következtében az ingóságok értékében 1,5 millió Ft vagyonsökkenés történt.

Az értékvesztés módszerét nem alkalmaztuk, ugyanis az üzleti év mérleg fordulónapján fennálló készlet, illetve követelésállomány ezt nem indokolta.

A rendelkezésre álló anyagi eszközök a Kúria szakmai tevékenységének ellátását és részbeni korszerűsítését biztosították. A pénzügyi lehetőségek függvényében azonban szakaszosan történik a változás.

A pénzügyi lehetőségeket messzemenően figyelembe vevő takarékos gazdálkodás eredménye, hogy a bíróság 2016-ban is valamennyi fizetési kötelezettségének határidőn belül eleget tett.

3.1.2. Gazdálkodás, a Kúria működési környezete

A Kúria gazdálkodása során alkalmazott legfontosabb rendszerek (GIIR, VIR, Nexonbér, NexonHR) 2016-ban a jogszabályi előírásoknak megfelelően működtek.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján 2016. január 1. napjától a nem kormány irányítása alá tartozó költségvetési szervezeteknek az illetmény-számfejtési és TB kifizetőhelyi feladatait a Magyar Államkincstár látja el a központosított illetmény-számfejtési rendszeren (a továbbiakban: KIRA) keresztül. A Bírósági Fejezet, ezen belül a Kúria vonatkozásában a KIRA programhoz való csatlakozási folyamat szakaszosan történt a KIRA rendszer jogállási törvényeknek megfelelő működéséig a helyi számfejtési rendszer (Nexon) és a KIRA rendszer párhuzamos használatával, mely biztosította a KIRA rendszerben létrejött számfejtési állományok tesztelését és a 2017. évi éles indulás előkészítését.

3.1.3. Egyéb működési feltételek

BIIR rendszer használata:

A 2016.07.01. után indult ügyek egy részénél kötelezővé vált az ügyfelek részére az elektronikus kapcsolattartás, míg az ezen időpontot megelőző, folyamatban lévő ügyeknél választható az elektronikus kapcsolattartás. A Kúriára a tavalyi évben még csak un. "vegyes ügyek" kerültek

felterjesztésre, melyekben a Kúria a felek egy részével papír alapon, másik részével elektronikus úton tartotta a kapcsolatot. A felterjesztéssel járó adatátvitel kezdeti nehézségei az év végére szinte teljes egészében megszűntek.

Az eljárás során, ha az ügyfél az elektronikus ügyintézészt választja, a bíróság is köteles az elektronikus kapcsolattartásra. Jelentős többletmunkát okoz az irodák számára, hogy a még nem elektronikusan kapcsolatot tartó fél részére az elektronikus beadványról záradékolt másolatot készítsen. A papír alapú beadványt pedig záradékkal ellátva kell digitalizálni és (lapolvasó útján) a Dokumentumtárba feltölteni. Ennek a rendszernek a használata még nem volt zökkenőmentes. Elmondható, hogy az elmúlt időszak mindkét fél (ügyfél-bíróság) részéről tanuló időnek számított.

Az év folyamán a BIIR rendszert érintően több programfrissítés is volt, mely kapcsán további technikai problémák merültek fel.

A bíróság honlapjának működtetése

2016. évben megújításra került a Kúria Intranet oldala, a régi html alapú honlap Drupal alapú korszerű szerkezetre került integrálásra. Az új intranet oldal 2016. júliusától működik. Az Intranet oldalon 84 db napi hirdetés került közzétételre, folyamatosan közzétettük a könyvtár és az Ügykezelő Iroda szakmai anyagait, a linkgyűjtemények is bővültek, illetve aktualizálásra kerültek.

A Kúria honlapjának karbantartását a szakmai tartalomért felelős szervezeti egységekkel közösen végzik az Informatikai Osztály munkatársai.

2016. évben a következő új tartalomtípusok kerültek kialakításra a honlapon:

- A Kúria évkönyvei (magyar és angol nyelven)
- Forum Sententiarum Curiae

A honlapunkat 2016-ban mintegy 556 ezer alkalommal keresték fel az érdeklődők, ami az előző évihez képest kb. 25%-os növekedés. A honlapon 2016-ban 861 db új tartalom került közzétételre.

Az informatikai biztonsági szabályzat érvényesülése a tárgyévben

A Kúria (Legfelsőbb Bíróság) 2005 júniusától rendelkezik helyi informatikai biztonsági szabályzattal, mely alapján az informatikai biztonsági kockázatok felmérése 2016. évben is elkészült. A kockázatok felmérését a Nessus sérülékenység-vizsgáló rendszer tesztjeivel is kiegészítettünk. A tesztek minden szerverre, és a fontosabb munkaállomásokra lefuttatásra kerültek. A jelzett biztonsági hiányosságokat - amennyiben ez nem akadályozta a rendszerek működését - pótoltuk.

A Kúria minden olyan számítógépén, amelyen a rendszer telepíthető, központi beszerzésű vírusvédelmi rendszer üzemel, melynek menedzsmentjét, automatikus frissítésének felügyeletét az illetékes rendszergazdák ellátják. 2016. évben vírus nem okozott kárt a Kúria informatikai rendszerében.

A Kúria a belső hálózatának működését tűzfalal határolja el a bíróságok hálózatától. Ez lehetővé teszi, hogy csak szabályozott adatforgalom folyhasson a Kúria rendszerei és a bíróságok hálózat vagy az Internet felé. A tűzfal egyben a forgalom logolását is biztosítja.

A Kúria belső hálózatán radius szerver üzemel, amely biztosítja, hogy a hálózatra csak a szerver által engedélyezett eszközök csatlakozhassanak. Idegen eszköz csatlakoztatásakor riasztást küld a rendszergazdáknak.

Az informatikai rendszer biztonságát, rendelkezésre állását szolgálja az éves karbantartási terv, illetve az éves informatikai ellenőrzési terv is, mely egyrészt biztosítja az eszközök tervszerű átvizsgálását, karbantartását, valamint a rendszergazdák munkájának ellenőrzését, a mentések tesztelését is.

Az informatikai eszközállomány

A 2016. évben OBH központi beszerzés keretében 3 db iPad, 4 db blade szerver részben a még beüzemelés alatt lévő központi mentő rendszer szállítására, az elektronikus ügyintézés támogatására 22 db notebook, 9 PC a gazdasági rendszerek üzemeltetői számára, 43 db vékonykliens, 1 db Tempest notebook és nyomtató a TÜK ügyintézés támogatására, 48 db multifunkciós nyomtató 83 db monitor, 37 db MS Office 2016 licenc került szállításra a Kúria részére.

Saját hatáskörben többek között sor került az informatikai rendszer mentésének korszerűsítésére, illetve korszerű wifi hálózat megrendelésére (2017. év eleji teljesítéssel), mely a rendezvényekhez és az ügyfelek részére nyújt Internet elérést. Év végén megtörtént az országos szolgáltatásként működő határozatok adatbázis korszerűbb szerverre történő telepíthetőségének tesztelésére, amely sikeres volt, így 2017-ben megvalósulhat a rendszer biztonságosabb szerverkörnyezetbe telepítésére.

Informatikai képzések

2016-ban az új Veeam mentőrendszer beüzemelése kapcsán került sor az érintett rendszergazdák egy napos oktatására saját hatáskörben. Továbbá a 2015. évben megvásárolt elektronikus oktatócsomagok online verzióit 2016. novemberéig használhatták a munkatársak. OBH központi informatikai képzésen három munkatársunk vett részt a NexonHR illetve a BIIR elektronikus ügyintézés témakörben egy-egy napos oktatás keretében.

A jövőben is fontosnak tartjuk a megfelelő irányú informatikai képzéseket, illetve a már megtartott képzések dokumentációjának központi elérhetővé tételét.

Budapest, 2017. június „09”

Dr. Darák Péter
elnök

